

**COORDINADORA
DE COLLES CASTELLERES
DE CATALUNYA**

MEMÒRIA D'ACTIVITAT

Abril 2015 / Març 2016

ÍNDEX

1. Presentació del president
2. La CCCC al servei de les colles castelleres
 - 2.1 Assemblea i trobades informatives
 - 2.2 Formació en gestió per a colles
 - 2.2 Eines de gestió
 - 2.3 Protocol d'accés de noves colles
 - 2.4 Contractació de les assegurances
3. La difusió i el prestigi social del fet casteller
 - 3.1 Els castells com a Patrimoni de la Humanitat
 - 3.2 Difusió dels castells a les escoles
 - 3.3 Web, xarxes socials i base de dades
 - 3.4 Relacions amb els mitjans de comunicació
 - 3.5 Desenvolupament de la marca Castells
 - 3.6 Museu Casteller i Fòrum Santa Úrsula
 - 3.7 Accions protocol·làries i participació a òrgans
4. La prevenció i la seguretat en el món casteller
 - 4.1 Jornada de Prevenció de Lesions
 - 4.2 Promoció prevenció activa
 - 4.3 Altres
5. Annexos
 - 5.1 Colles membres de la CCCC
 - 5.2 Junta
 - 5.3 Resum de resultats 2015

1. PRESENTACIÓ DEL PRESIDENT

La temporada 2015 ha esta la millor de la història, i ja portem uns quants anys dient el mateix. La realitat supera els millors pronòstics d'altres temps: cada any apareixen més colles i les que hi ha consoliden un millor nivell. Hem tornat a fer més de 10.000 castells i mantenint el nivell de caigudes al 3 %. Tot són rècords que es van superant cada any, i tots en sabem el secret, el tenim a dins de cada colla, i és l'orgull i les ganes de fer-ho cada vegada millor i més segur.

En més de dos-cents anys de castells sembla que estem al nostre millor moment, però l'èxit i les alegries són efímeres i depèn de nosaltres que puguem, ja no millorar, sinó mantenir aquesta situació. Per poder-ho aconseguir cal afrontar i gestionar la dimensió a la que hem arribat. Aconseguir fer tants castells –encara que mantinguem el percentatge de caigudes– implica que hi ha més caigudes en números absoluts. Totes les colles aspiren a consolidar o augmentar el seu propi nivell i, per això, es fixen amb les que estan per sobre. Cal i és imprescindible que agafem els millors models, que són els més segurs. Les colles que cauen menys, o no cauen, són les principals garants de la perpetuïtat i difusió del fet casteller.

Durant aquest any, s'ha evidenciat la presència de colles a l'exterior. Aquest és un element extern a la CCCC, ja que la només donem servei a les colles associades. Però cal afrontar quin serà el millor encaix per agrupar totes les colles que hi ha pel món. De la mateixa manera que ens ha donat molts beneficis l'esforç que fem per anar tots junts aquí, segur que també ens portarà molts beneficis si aconseguim i mantenim una mateixa manera de fer a tot el món.

Com tots els anys, aquest 2015, hem continuat treballant en els serveis a les colles, en la seguretat i prevenció de lesions, i en la difusió del fet casteller. Tenim clares les nostres línies de treball, però per poder-les desenvolupar, cal el compromís de totes les colles. I amb aquest compromís, podrem continuar fent l'aleta.

Josep Maria Cortès Artigas

President CCCC

2. LA CCCC AL SERVEI DE LES COLLES CASTELLERES

2.1 L'ASSEMBLEA I REUNIONS INFORMATIVES

Un total de 56 colles castelleres van assistir el 14 de març de 2015 a l'assemblea general ordinària de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya, que es va celebrar al Centre Cultural del Catllar. L'assemblea va servir per aprovar els comptes de 2014 i el pressupost de 2015, així com el programa d'acció per al nou any. També es va aprovar per unanimitat un protocol d'actuació de la junta en cas de possibles vulneracions de les obligacions de les colles. Abans de l'assemblea, representants de diverses colles van poder gaudir d'una visita pel poble, especialment al castell.

A més, en compliment a una de les mesures proposades justament per la junta, s'han començat a programar reunions informatives periòdiques que permetessin mantenir el contacte amb el conjunt de colles sòcies entre assemblea. Així, la primera tongada de trobades es va fer al setembre al Vendrell, Barcelona i Manresa, i hi van participar unes 60 colles. En aquest cas es van fer reunions dobles, amb les juntes directives d'una banda, i els equips tècnics i responsables de prevenció per l'altra.

Al febrer s'ha fet una segona tongada de reunions a Tarragona, Figueres i Barcelona, amb la participació de 61 colles.

L'assemblea celebrada al Catllar.

2.2 FORMACIÓ EN GESTIÓ PER A COLLES

L'oferta formativa de la CCCC s'ha concretat en la celebració de tres jornades: la de Prevenció de Lesions (veure l'apartat corresponent), la tercera edició de la de Bones Pràctiques de Gestió, i l'estrena d'una nova convocatòria especialitzada per les colles universitàries.

La **III Jornada de Bones Pràctiques de Gestió** es van fer dia 6 de juny a les Cotxeres de Sants, a Barcelona, coorganitzada pels Castellers de Sants. En aquest cas els assistents van ser entorn els 100, pertanyents a 45 colles diferents. Aquesta tercera edició va tenir com a eix central el creixement de la massa social de les colles i va mantenir el format matinal, amb ponències plenàries i una ronda de tallers optatius que permetia afegir altres temàtiques de tipus administratiu o de comunicació. La Jornada, a més, es va emmarcar dins les celebracions del Dia del Voluntariat.

D'altra banda, la **primera Jornada de Formació per a Colles Universitàries** es va fer el 4 d'octubre a la facultat de Medicina de Reus, coorganitzada pels Pataquers de la URV. Donades les especials característiques del col·lectiu de colles universitàries, a més del creixement experimentat els darrers anys, es va valorar la necessitat de dedicar-ne unes jornades específiques en què s'abordessin diferents temàtiques des del seu punt de vista. Entre els temes tractats hi va haver la sinistralitat, l'obtenció de crèdits, la millora dels ingressos o l'organització de les pròpies colles. Hi van assistir unes 50 persones d'onze colles castelleres universitàries. La valoració va ser molt positiva tant per part dels assistents com de la pròpia CCCC, de manera que tindrà continuïtat en el futur, tot i que no necessàriament amb periodicitat anual.

2.3 NOVES EINES DE GESTIÓ

Millora del taulell d'intercanvi d'oferta i demanda de diades castelleres a través del web de la CCCC. Cada cop és més habitual que una part important de les diades castelleres que conformen el calendari d'una colla es facin mitjançant el sistema d'intercanvi (sense o amb una mínima contraprestació econòmica). Les juntes de les colles dediquen moltes hores a contactar amb altres agrupacions. Per aquest motiu l'any passat es va incorporar un taulell d'intercanvi d'actuacions a l'àrea privada que les colles tenen al web de la CCCC (www.cccc.cat), que permetia a les colles penjar tant ofertes com demandes d'actuacions i buscar-les també amb aquest doble criteri.

La tardor de 2015 es va fer una millora del taulell, de manera que cada anunci penjat genera automàticament un correu que arriba a totes les colles. D'aquesta manera, no cal anar entrant al taulell per veure si hi ha alguna novetat, la qual cosa donarà molta més potència i utilitat a aquesta eina. Si alguna colla no vol rebre els anuncis, pot desactivar l'opció.

2.4 PROTOCOL D'INGRÉS DE NOVES COLLES

La junta de la CCCC va aprovar el 17 de desembre de 2012 un Protocol d'Admissió de Noves Colles, que va ser ratificat per totes les colles en l'assemblea del 16 de març de 2013 celebrada al Vendrell, amb l'objectiu de millorar el servei i atenció que es dona als projectes de creació de noves agrupacions castelleres, i al mateix temps establir de forma més clara uns requisits que les colles han de complir per a ser acceptades definitivament a la Coordinadora.

Al llarg del darrer any s'ha avaluat onze colles en formació, de les quals set han estat admeses definitivament com a colles membres (Pallagos del Conflent, Castellers de Viladecans, Minyons de Santa Cristina d'Aro, Penjats del Campus, Castellers del Prat, Castellers d'Andorra i Castellers de Montcada i Reixac) i en la resta de casos se'ls ha allargat un any més la categoria de colla en formació. A més, en el mateix període s'han acceptat vuit colles en formació més.

Els Castellers d'Andorra i els Minyons de Santa Cristina, dues de les colles que han superat la fase de formació.

2.5 CONTRACTACIÓ I GESTIÓ DE LES ASSEGURANCES

Al llarg de la temporada 2015, la Coordinadora ha continuat oferint la cobertura de les pòlisses que té contractades a totes les colles membres, així com a les que s'hi han anat incorporant com a colles en formació. Cal recordar que aquestes pòlisses són:

- Responsabilitat Civil (Allianz)
- Assistència sanitària (Allianz). Dóna cobertura als accidents ocorreguts en l'execució de castells tant en assaig com en actuacions, amb un àmbit mundial. Inclou l'assistència mèdica i un subsidi per baixa.
- Accidents (General i Allianz). Dóna cobertura als accidents ocorreguts en l'execució de castells tant en assaig com en actuacions, amb un àmbit mundial. Inclou les indemnitzacions a pagar en cas d'invalidesa permanent (parcial o total).

A més, també s'ha dut a terme la renovació de les pòlisses de cara al 2016. En el cas de la pòlissa d'assistència sanitària, davant els problemes detectats amb Allianz, s'han estudiat altres possibles alternatives, negociant diverses empreses del sector, tot i que finalment s'ha optat per continuar un any més amb Allianz. En base a aquesta decisió, s'ha fet una revisió completa del protocol de tramitació de sinistre i s'han fet les modificacions pertinents per tal de garantir el millor servei possible.

3. LA DIFUSIÓ I EL PRESTIGI SOCIAL DEL FET CASTELLER

3.1 EL CASTELLS COM A PATRIMONI DE LA HUMANITAT

El 16 de novembre de 2015 es va celebrar el **cinquè aniversari** de la inclusió dels castells dins la Llista Representativa del Patrimoni Cultural Immaterial de la Unesco amb un acte celebrat a l'antiga fàbrica Damm i presidit pel conseller de Cultura, Ferran Mascarell. El plat fort de l'acte va consistir en una conversa entre la periodista Mònica Terribas, directora d'Els Matins de Catalunya Ràdio, i Raül Romeva, diputat al Parlament de Catalunya i membre dels Castellers de Sant Cugat. A més dels esmentats, van assistir a l'acte l'alcalde de Badalona, Dolors Sabater; el sotsdirector general de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Cultural, Antoni Herrera; les regidores de Cultura dels ajuntaments de Badalona i Sabadell; la cap de programació de TVC, Cristina Muñoz; representants de l'Ens de l'Associacionisme Cultural; diversos expresidents de la CCCC; periodistes castellers; i representants d'empreses que tenen productes llicenciats de la marca "Castells", com ara Vamcats, CIMs o Cap de Colla. En el decurs de l'acte es va projectar un vídeo que, penjat posteriorment a les xarxes socials (<https://vimeo.com/146031115>), ha tingut més de 1400 visionats.

A més d'aquest acte commemoratiu, la CCCC ha estat present en altres actes relacionats amb el reconeixement de la Unesco als castells. Així, al mes de juny va participar activament en el primer Fòrum d'ONGs acreditades a la Convenció del Patrimoni Cultural Immaterial que es va celebrar a Santa Susanna. El 12 de novembre es va fer una xerrada sobre els castells Patrimoni de la Humanitat a la seu dels Amics de la Unesco de Barcelona. Finalment, el 3 de desembre es va assistir a la Trobada de Fallaires del Pirineu, a Andorra La Vella, per celebrar amb ells la inclusió de la seva festa a la llista representativa del Patrimoni Cultural Immaterial de la Unesco, un parell de dies abans.

3.2 DIFUSIÓ DELS CASTELLS A LES ESCOLES

Per tercer curs consecutiu, la CCCC ha posat a disposició de les colles el taller pedagògic “**Fem un castell?**” del Camp d’Aprentatge de Tarragona, un material molt complet que ofereix una molt bona introducció als castells per la canalla de 9 a 12 anys. Al llarg del curs 2015-16 s’hauran fet 44 sessions a setze escoles de tretze poblacions, amb un total de 1050 alumnes, aproximadament.

A més, també s’han fet diverses accions especials amb el taller “Fem un castell?” al llarg del curs. Així, durant les festes de Santa Tecla es van fer catorze sessions més quatre escoles de Tarragona, arribant a un total de 350 alumnes. Com és habitual, el taller també va funcionar al llarg de tot el cap de setmana de Santa Úrsula, dins la FiraCastells de Valls. Finalment “Fem un castell?” també va estar present a la mostra “Som Cultura Popular”, organitzada per l’ajuntament de Barcelona a la Fabra i Coats al gener.

A més, a l’inici del curs es va fer una reposició d’una part important del material, que havia patit desgast.

3.3 WEB, BASE DE DADES I XARXES SOCIALS

La feina de difusió de la Coordinadora es vehicula en primer lloc mitjançant el **web www.cccc.cat**. El web inclou l'agenda castellera més completa (amb més de 1000 diades i altres actes amb presència castellera), i igualment s'hi ha publicat al llarg de l'any un total de 79 notícies. Tant les notícies com l'agenda s'envien regularment per correu electrònic a més de 700 subscriptors en forma de **butlletí**. En el cas de l'agenda, cada setmana s'envien les actuacions previstes per als quinze dies següents. Aquest any s'ha afegit al web els apartats de “Formació” (dins “Què fem”) i la pestanya de “Transparència”, en compliment de la nova legislació.

A més, vinculada al web, també hi ha la **Base de Dades** Coordinadora – Jove de Tarragona (BDCJ), que ara mateix ja permet consultar els resultats de les actuacions castelleres des del 1926 fins a l'actualitat. La responsabilitat de la Coordinadora és actualitzar, setmana a setmana, aquesta base de dades. Cada diumenge a la tarda es procedeix a incorporar els resultats del cap de setmana: actualment estem parlant de més de 12.000 castells i pilars que cal entrar en un any. La BDCJ és l'eina estadística més completa i fiable del món casteller quant als resultats de les actuacions, i en aquest sentit es fa servir de base, per exemple, pel rànquing que determina les colles participants al Concurs.

En tot cas, al llarg de 2015 el web www.cccc.cat ha rebut un total de 125.609 visites a càrrec de 72.384 usuaris. És a dir, un 44% de les visites han estat per usuaris que hi retornaven, la qual cosa demostra que informacions com l'agenda o la base de dades són utilitzades freqüentment pels mateixos usuaris. D'altra banda, el 89% de les connexions es van fer des dins l'Estat. L'audiència del web, inaugurat el 2009, continua creixent, ja que ha guanyat un 11% de visites i un 17% d'usuaris respecte l'any anterior. El gràfic Fig.1 explica l'evolució del trànsit al web els darrers quatre anys.

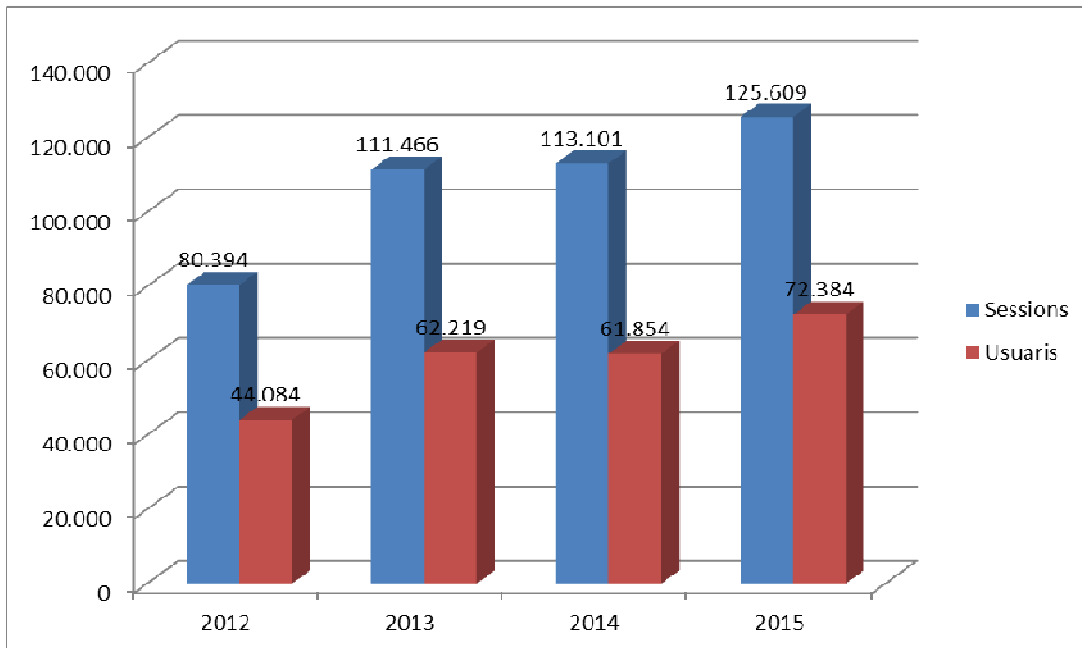

Fig. 1. Evolució del trànsit a www.cccc.cat (font: Google Analytics)

Bona part de la informació del web està disponible també mitjançant una **aplicació per a dispositius mòbils** de la Coordinadora, que al llarg de 2015 va sumar 604 descàrregues per dispositius Android i 164 per iOS.

La Coordinadora també dona difusió al fet casteller mitjançant les **xarxes socials**. El perfil de facebook tenia 2129 seguidors a 31 de desembre de 2015 (300 més que un any enrere), que al llarg de l'any han clicat 1600 "m'agrada" a publicacions del perfil. D'altra banda, el perfil de twitter (@coordinadoracccc) tot just ha arribat als 4000 seguidors (n'ha guanyat 650 al llarg de l'any).

A més, la Coordinadora també fa feina de difusió castellera via el web i perfils a les xarxes socials de la marca oficial "Castells. Colles Castelleres de Catalunya", creada el 2014. El web www.castellscat.cat està pensat entre d'altres funcionalitats per a donar a conèixer el món dels castells als neòfits. Val a dir que la majoria dels continguts del web són estàtics, però el 2015 també s'hi van publicar nou notícies. El web va arrencar amb textos en català, castellà i anglès, i el 2015 s'hi va afegir la traducció al francès. Al llarg de 2015 va rebre un total de 7166 visites, a càrrec de 5955 usuaris. El 83%, per tant, eren visites noves. Val la pena destacar, a més, que més del 30% dels visitants eren de fora de l'Estat espanyol. També és interessant constatar que un 13,3% dels visitants tenien com a llengua l'anglès i un 8% el francès.

c a s t e l l s

Colles Castelleres de Catalunya

LES CASTELLS, PORTRAIT

- Histoire
- Acteurs
- La technique
- En direct
- Patrimoine de l'humanité
- Valeurs
- Galerie de photos

VISITE GUIDÉE À UN ENTRAÎNEMENT BOUTIQUE

QUI SOMMES-NOUS

FOIRE AUX QUESTIONS

ACTUALITÉS

CONTACT

CAT | ESP | ENG | FR

LA TECHNIQUE

Les tours humaines ne sont pas des constructions improvisées lors des représentations. Elles sont le fruit d'une étude précise de la structure, des personnes qui la composent, des fonctions et de l'emplacement de chacun. Elles sont également le résultat d'un entraînement constant pendant des mois.

LES ÉLÉMENTS D'UN CHÂTEAU

La cime (*pom de dal*)
La cime est constituée des trois derniers étages, sauf dans le cas des piliers. Elle est composée par les plus petits de l'équipe : un dernier étage de deux personnes (*dosos*), un enfant accroupi (*acotxador*) et un autre qui couronne le château en levant la main (*enxaneta*). À noter que lorsque l'on détermine la hauteur d'un château, le *pom de dal* compte toujours pour trois étages.

Le tronc (*tronc*)
Il s'agit du squelette de la structure. Chaque étage reçoit un nom, également utilisé pour se référer aux personnes qui le compose : second, troisième, quatrième, cinquième, sixième et septième. La physionomie des Castelliers varie en fonction de l'étage : plus c'est haut, plus ils doivent être agiles et légers.

Les bases supplémentaires (*folre et manilles*)
La difficulté technique de certaines structures requiert l'installation d'une base secondaire (le *folre*), voire d'une troisième base supérieure (les *manilles*). Leur conception est la même que la *pinya* mais avec un nombre réduit de personnes.

La base (*pinya*)
La base du château, appelée « pomme de pin » (*pinya*) en catalan, a deux fonctions essentielles : elle fixe la structure et sert de matelas en cas de chute. Le spectateur novice sera surpris de constater l'organisation millimétrée qui régit cette base, le nombre de personnes qui y participent, leur emplacement et leur fonction. C'est un véritable casse-tête.

LES TYPES DE CHÂTEAU

Illustrations par Xavier Ruiz fournies par Lynx Edicions

El web www.castellscat.cat ha incorporat el francès.

La marca “Castells” també està present a les **xarxes socials**. A twitter (@castellscat) a 31 de desembre de 2015 va arribar als 1275 seguidors (uns 300 més al llarg de l'any) i es van generar més de 100 tweets. A Facebook es va arribar als 1657 seguidors (uns 200 més), que va generar 536 “m'agrada” a les publicacions.

3.4 RELACIONS AMB ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

En el context de la difusió del fet casteller, aquest any per primer cop la CCCC va organitzar una roda de premsa de **presentació de la temporada**. Es va fer el 6 de maig a l'antiga fàbrica Damm, i hi van assistir una desena de mitjans de comunicació d'abast nacional, alguns dels quals no cobreixen habitualment l'activitat castellera, com ara l'edició catalana d'El País.

A més, al llarg de la temporada, des de la CCCC s'ha atès peticions freqüents de dades, informació o opinions sobre l'activitat castellera per part de tota mena de mitjans de comunicació, bàsicament catalans però també algun d'espanyol o internacional.

Igualment, la CCCC ha continuat col·laborant amb la Xarxa de Televisions Locals i amb Televisió de Catalunya per tal d'aconseguir la cobertura televisiva millor possible per als castells. La CCCC també va estar present en la presentació del canal "Aracastells" del diari Ara.

D'altra banda, en el marc de la fira "Som Cultura Popular", organitzada per l'ajuntament de Barcelona, la CCCC va convocar una taula rodona sobre "Mitjans i informadors castellers 2.0" el 23 de gener de 2016.

Finalment, la CCCC va col·laborar en la Nit de Castells, organitzada per la revista Castells i l'ajuntament de Valls, lliurant el nou premi Descarregat, que premia la progressió amb la màxima seguretat i que en aquesta primera ocasió va ser pels Nens del Vendrell.

3.5 DESENVOLUPAMENT DE LA MARCA “CASTELLS”

La Coordinadora va crear el 2014 la marca oficial “Castells. Colles Castelleres de Catalunya”, amb la triple finalitat de protegir la bona imatge dels castells, fer-ne difusió i aconseguir nous recursos. En pàgines anteriors ja s’ha apuntat l’activitat i millores de la marca pel que fa al web i xarxes socials.

Al llarg del darrer any, la marca “Castells” també ha ampliat la seva gamma de productes. D’una banda, amb els llicenciaments dels jocs de taula “Cap de Colla” i “El crack casteller” i el “Vermut Casteller” de Vermuts Miró, que s’han sumat als productes ja llicenciats l’any anterior. La CCCC rep un royalty per la venda de tots aquests productes, que a més es troben a disposició de les colles a preu preferent. De l’altra, amb el llançament d’una nova samarreta sorgida d’un concurs per al seu disseny que va rebre més de 60 propostes. La guanyadora va ser finalment Eva Hilla, amb un disseny basat en la pinya d’un tres.

Al llarg de l’any s’han fet diverses accions promocionals lligades a la marca: presentació dels vins i caves “Casteller” de Covides, presència a la FiraCastells de Valls, presentació del Vermut Casteller, etc. A més, els productes de marxandatge de la marca s’han començat a vendre també a través de Productes de la Terra mitjançant un acord comercial. Igualment ha continuat la venda de visites turístiques als assajos de tres colles de Barcelona.

Presentació de la samarreta a la botiga de Productes de la Terra a Gràcia.

També en l'àmbit de la marca cal destacar la renovació del **conveni** amb Estrella Damm i Televisió de Catalunya. Tot i que el conveni anterior estava vigent, es va voler accelerar la seva renovació per al període 2015-19 adaptant el patrocini d'Estrella Damm, que es va iniciar el 1997, al pla de patrocinis de la marca "Castells". D'aquesta manera, Estrella Damm es convertia en Patrocinador de Gamma Extra de la marca, amb caràcter exclusiu pel que fa a aquesta categoria màxima de patrocinadors. La signatura del nou conveni es va fer el 23 d'octubre a l'antiga fàbrica Damm de Barcelona.

D'esquerra a dreta, Ferran Mascarell (conseller de Cultura), Enric Crous (director general d'Estrella Damm), Brauli Duart (president de la CCMA) i Josep Maria Cortès (president de la CCCC).

3.6 MUSEU CASTELLER I FÒRUM SANTA ÚRSULA

La Coordinadora té la seva seu a Valls, quilòmetre zero del món casteller, i com és lògic col·labora amb l'ajuntament de la capital de l'Alt Camp, amb qui la lliga un conveni. En primer lloc, la CCCC ha treballat amb l'ajuntament en el desenvolupament del futur **Museu Casteller de Valls**, tal i com li pertoca essent membre de la comissió per al seu desenvolupament. Així, el president de la CCCC ha participat en la comissió que ha seleccionat l'empresa que s'encarregarà del projecte museològic. Tot i això, el suport més important donat per la CCCC a aquest projecte ha estat pel que fa a l'acte de col·locació de la primera pedra del museu, que es va fer el 27 de març de 2015, amb la participació de més de 40 colles. La CCCC va participar en el disseny de l'acte i sobretot de la distribució i paper de les agrupacions castelleres vingudes de fora de Valls, així com la comunicació amb totes aquestes.

Acte de col·locació de la primera pedra del Museu Casteller.

Tot i això, la principal col·laboració de la CCCC amb l'ajuntament de Valls s'ha donat en el marc del **Fòrum Santa Úrsula**, a diversos nivells. En primer lloc, pel que fa a la difusió, llençant nombroses notícies vinculades des de mesos abans a través de les xarxes socials i web de la CCCC, així com amb la participació del president en la roda de premsa de presentació. A nivell institucional, amb la presència del president en la inauguració de la Fira a la plaça del Pati i en la inauguració del Simposi.

Aquest any, a més, la CCCC ha multiplicat la seva presència i implicació directa en el Fòrum. Així, per segon cop la Coordinadora ha participat a la Fira Castells amb un estand propi, dedicat a patrocinar la marca “Castells. Colles Castelleres de Catalunya”, que va restar oberta durant tot el cap de setmana. L’estand va comptar com a element de dinamització amb partides del joc “Cap de colla” el dissabte a la tarda. .

Igualment, la CCCC va portar a la Fira l’activitat “Fem un castell?”, del Camp d’Aprentatge de Tarragona, que va ser una de les activitats de més èxits entre els menuts, contribuint a expandir el coneixement del fet casteller i donar un ambient familiar a l’esdeveniment. Val a dir que aquesta activitat es feia per tercer any consecutiu i continua gaudint d’un nivell d’acceptació molt important.

Finalment, la CCCC també va apostar per fer possible la presència a Valls d’un projecte prou innovador i interessant, fruit del treball d’una de les colles associades: el Castelloscopi creat pels Castellers del Poble Sec. Es tracta d’una estructura que imita un castell formada per 35 pantalles que recullen els punts de vista subjectius dels castellers que ocuparien aquelles posicions. El Castelloscopi, que tot just la setmana abans havia estat a la Fira Mediterrània de Manresa, va estar instal·lat al llarg del cap de setmana a l’escenari del Teatre Principal, on va rebre la visita de molts vallencs i vallenques encuriosits. Dissabte, en concret, membres dels Castellers del Poble Sec van conduir diverses visites guiades a l’espai. Però a més de la pròpia estructura, el Castelloscopi també incorpora un taller pedagògic que, convenientment adaptat, es va oferir a les escoles de Valls. Així, entre dimecres i divendres al matí més de 400 alumnes de primària van passar pel Teatre Principal per fer aquest taller.

L’estand de la marca “Castells” i el Castelloscopi al Teatre Principal de Valls.

3.7 ALTRES

El cada cop major reconeixement a la representativitat de la CCCC com espai comú de totes les colles castelleres ha comportat que l'entitat, via el president, la resta de la junta o bé els seus professionals, hagi estat present el darrer any en un bon nombre d'actes i convocatòries diferents. N'esmentem els més importants:

- **Participació en òrgans i grups de treballs externs:**
 - o Participació al Consell Assessor de Cultura Popular i Associacionisme del departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
 - o Participació al Consell Assessor de la Revista Castells
 - o Participació a la comissió assessora del Concurs de Tarragona
- **Accions protocol·làries de la junta de la CCCC:**
 - o Participació a la roda de premsa de presentació de la Fira Castells celebrada a Valls.
 - o Participació en la inauguració del Simposi Casteller 2015 celebrat a Valls.
 - o Assistència a les diades de Sant Joan i de Santa Úrsula per invitació del alcalde de Valls.
 - o Assistència i lliurament del premi Descarregat a la Nit de Castells 2016.
 - o Signatura del conveni de col·laboració amb el complex petroquímic de Repsol a Tarragona.
 - o Assistència a la presa de possessió del nou president de la Generalitat, Carles Puigdemont

4. LA PREVENCIÓ I LA SEGURETAT EN EL MÓN CASTELLER

4.1 JORNADA DE PREVENCIÓ DE LESIONS

Les **XIX Jornades de Prevenció de Lesions en el Món Casteller** es van celebrar el dia 11 d'abril a Vilafranca del Penedès, coorganitzades pels Castellers de Vilafranca i el Grup de Foment de la Ciència i la Salut en el Món Casteller. Hi van participar uns 300 castellers membres de 68 colles diferents (màxim històric). Pel que fa als continguts, la jornada es va centrar en la canalla, amb diferents ponències i tallers pràctics, tant al matí com a la tarda. En el decurs de la jornada també es van fer públics els guanyadors dels premis als millors de treball de recerca casteller. En la categoria de secundària va resultar premiat el treball "La física, un pilar dels castells", de Mar Beneit, Marta Codina i Andreu Marsal. En categoria universitària, el premi va ser per "Introducció teòrica a les necessitats nutricionals dels castellers i aplicació pràctica a través de pautes d'hidratació", d'Ester Milà.

Inauguració de la Jornada de Prevenció, a Cal Figarot (Vilafranca del Penedès).

4.2 PROMOCIÓ DE LA PREVENCIÓ ACTIVA

El món casteller té la convicció que la millor protecció enfront la lesió no són les mesures de protecció passives (casc, xarxes, el mateix protector cervical), sinó les actives, és a dir, el treball eficient per tal d'evitar la caiguda. En aquesta línia, el 2015 s'ha distribuït el fulletó de prevenció "Fem pinya" –del qual ja se n'han fet tres edicions en paper- en dos nous suports: presentació power point i vídeo. D'aquesta manera es vol fer que aquesta informació fonamental sigui més accessible.

En el cas del vídeo, l'enregistrament es va fer al mes de juliol en un assaig dels Xics de Granollers, entre d'altres localitzacions, amb l'actor i presentador del programa de TVC Biel Duran com a conductor. Des de l'octubre, el vídeo, de 15 minuts, està penjat i és accessible per tothom a Vimeo (<https://vimeo.com/140661824>) i Youtube, sumant prop de 5000 visionats. Cal tenir en compte que alguns d'aquests visionats s'han fet de forma col·lectiva en els assajos de les colles, de manera que el vídeo ha arribat a un número molt gran de persones.

Enregistrament del vídeo "Fem pinya".

4.3 ALTRES PROJECTES DE PREVENCIÓ

Estudi d'un possible protector cervical. Aquest és un projecte de gran importància per la Coordinadora ja que, amb el casc protector de la canalla consolidat, ara mateix la lesió més greu que afecta el món casteller és la lesió cervical. Tot i que és un tema que es vol treballar des de fa anys, va ser el 2013 quan realment es va fer un pas endavant amb l'encàrrec a l'empresa Leitat – Technological Center de Terrassa l'estudi sobre el desenvolupament d'un possible protector cervical aplicable a l'activitat castellera.

La primera fase del projecte incloïa la definició de necessitats, requeriments i models biomecànics, la ideació i el disseny de la protecció. Diverses causes (patents, etc.) van fer que el projecte s'encallés el 2014. Al llarg d'aquest any s'ha tornat a endegar, amb canvi de proveïdor, amb la voluntat de tancar definitivament la primera fase amb la validació d'un prototip i l'inici de les proves de funcionalitat a partir de model biomecànic.

Estudi sobre les lesions cervicals. Al llarg d'aquest any s'ha iniciat un estudi de les lesions d'aquest tipus que s'han produït els darrers anys, ampliació d'un primer estudi fet el 2010. Es tracta de determinar la freqüència i gravetat d'aquest tipus de lesions, així com el tipus de castell en què es produeixen i la posició ocupada per la persona que la pateix. A més, aquest cop es vol determinar també el mecanisme de la lesió. Totes aquestes dades són fonamentals per a determinar el grau d'implantació d'un hipotètic protector cervical.

L'estudi consta d'una mostra de 81 casos confirmats. Estem a l'espera del nombre definitiu afegint els lesionats del final de la temporada 2015. Tant bon punt tinguem tota la llista completa de participants, preveiem que l'estudi acabarà en un període d'uns 3 mesos.

En concret, les accions que s'han dut a terme aquest 2015 són les següents:

- Disseny del nou estudi de lesions cervicals
- Validació de dades de l'estudi anterior i valoració d'ampliació quantitativa i qualitativa (afegir els casos fins a l'actualitat i augmentar la informació extreta dels casos antics)

- Recerca de nous casos des del 2009 fins a la temporada 2015 completa
- Confirmació de casos de gravetat i desestimació de casos no greus
- Sol·licitud d'autorització per posar-nos en contacte amb els lesionats via colla castellera
- Elaboració de la llista definitiva de casos de lesions cervicals greus 2006-2015
- Elaboració de plantilla qüestionari
- Inici de contactes per passar qüestionari.

Formació continuada. Durant la temporada 2015 no s'han dut a terme els habituals Cursos de Primers Auxilis Castellans i d'altres degut a una reestructuració i a un canvi en el disseny dels cursos. La intenció és poder oferir la millor formació i que aquesta sigui el màxim de profitosa per un grup absolutament heterogeni (persones amb formació de base, persones sense formació de base, cursos adaptats a les necessitats del món casteller,...) i això ha requerit una feina de reestructuració i redisseny per millorar la formació que s'estava fent fins a l'actualitat.

En canvi, sí que s'han continuat realitzant les reunions periòdiques amb responsables tècnics i administratius de les colles per a fer pedagogia de la importància de la prevenció activa i de la consciència de risc de la nostra activitat.

5. ANNEXOS

5.1 COLLES MEMBRES DE LA CCCC

L'assemblea celebrada el 14 de març de 2015 al Catllar va fixar en 91 el nombre de colles membres de la Coordinadora, incloses les colles en formació. Al llarg de l'any següent, la junta de la CCCC ha aprovat l'ingrés de vuit colles en formació més: Castellans de Tortosa, Colla Castellera de la Bisbal del Penedès, Colla Castellera de la Gavarresa, Grillats del CBL, Bergants del Campus, Manyacs de Parets, Castellans de les Gavarres i Xiquets de Montblanc. Per tant, el nombre total de colles sòcies de la CCCC a 12 de març de 2015 és de 100, de les quals onze són universitàries i tretze encara són colles en formació.

5.2 JUNTA CCCC

Al llarg del període a què es refereix aquesta memòria, la junta ha estat formada per les següents colles i persones:

- President: Colla Joves Xiquets de Valls (Josep Maria Cortès)
- Vicepresident: Castellans de Vilafranca (Jordi Carbonell)
- Secretari: Sagals d'Osona (Joan Riera)
- Tresorer: Colla Jove Xiquets de Tarragona (Jordi Grau)
- Vocals: Capgrossos de Mataró (Carles Guanyabens)
 - Castellans de Badalona (Sergi Sánchez)
 - Castellans de Sabadell (Emili Masoliver-Puig)
 - Castellans de Sants (Andreu Botella)
 - Nens del Vendrell (Rodrigo Sánchez)
 - Colla Vella dels Xiquets de Valls (Joan Ibarra)
 - Minyons de Terrassa (Pere Tiana)
 - Xiquets de Tarragona (Cristina Cumplido)

5.3 RESULTATS CASTELLERS 2015

CREIXEMENT QUANTITATIU DE L'ACTIVITAT

- L'any 2015 es tanca amb un total de 86 **colles membres** de la CCCC, de les quals 9 són universitàries. Cal sumar-hi a més 13 colles en formació. Al llarg de 2015, la junta de la CCCC ha aprovat el pas de nou colles en formació a colles membres.
- S'han aixecat més de 12.500 **castells**, ara mateix una quantitat molt similar a la de l'any anterior. En tot cas, la gràfica ens mostra una tendència a l'estabilització després de sis anys consecutius de gran creixement (fig. 1)
- El nombre d'**actuacions** (ja siguin diades pròpiament o actes amb presència castellera) ha estat de 1178, el que suposa una mica més que l'any anterior.

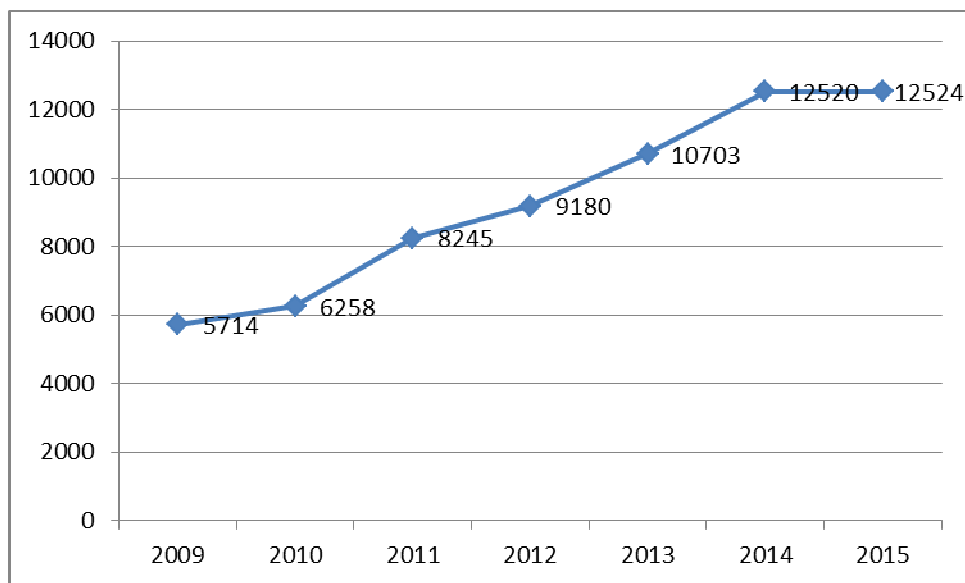

Fig. 1 Número de castells aixecats per temporada. Font: Base Dades Coordinadora – Jove de Tarragona

CREIXEMENT QUALITATIU DE L'ACTIVITAT

- El 2015 s'han vist pràcticament tots els grans castells que componen el **repertori** actual, incloent-hi el tres de deu, el quatre de nou sense folre i el dos de vuit sense folre, tots tres descarregats. També s'ha estrenat un nou castell, el quatre de deu amb folre i manilles.
- El salt qualitatiu més espectacular s'ha donat pel que fa als **castells superiors al tres de nou**, ja que per primer cop se n'ha superat el centenar entre descarregats (83) i carregats (25). L'any 2014 el número de castells d'aquest nivell descarregats havia estat de 64; i el 2013, 39. Cadascun d'aquests anys havia suposat un rècord.
- En canvi, els registres pel que fa a castells de **nou bàsics** (188 descarregats) està una mica per sota del 2014, i el de **vuit** (829) pràcticament és el mateix.
- Les **caigudes** han representant només el 3% de les construccions enlairades a plaça, mantenint la línia dels darrers anys.
- Si apliquem el criteri de la CCCC per establir les **categories** de les colles (un barem "conservador" ja que contempla els resultats dels tres darrers anys), veurem que el 2015 finalitza amb vuit colles que pugen de categoria (una nova colla de nou, dos de vuit noves i cinc de set) i només una que baixi –de vuit a set- (Fig.2).

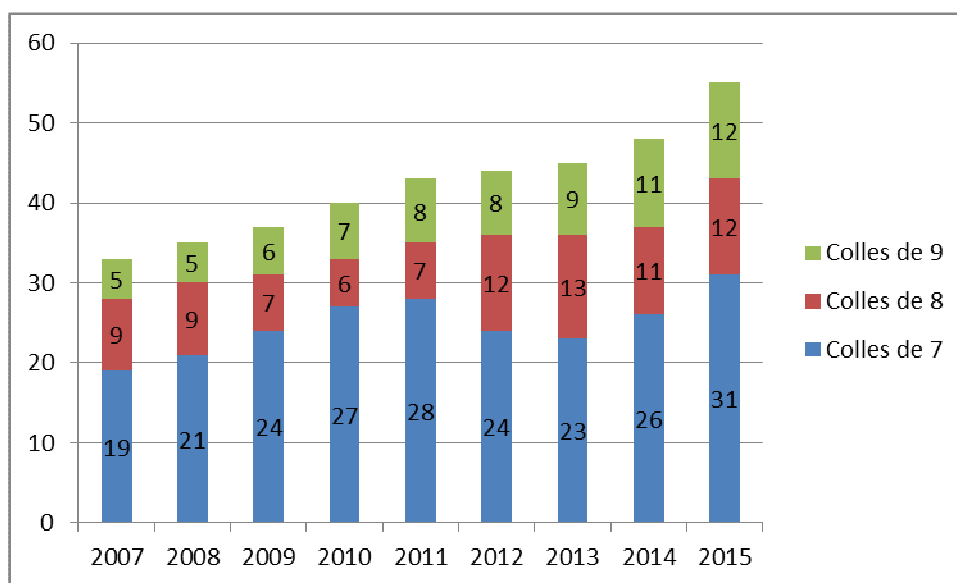

Fig. 2. Evolució del nivell de les colles segons el criteri de la CCCC.

AMB EL SUPORT DE:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

EN CONVENI AMB:

